

# MÄNNISKOR FÖR ÄNDRING: ALFRED NOBEL – UPPFINNINGAR

<http://urskola.se/Produkter/181304-Manniskor-for-andring-Alfred-Nobel-uppfinningar>

Ett samhälle utvecklas genom att nya idéer ständigt föds, och att människors kreativitet förbättrar det som redan finns. Alfred Nobels liv är berättelsen om hur nya uppfinningar förändrade samhället för alltid.

Men är alla nya uppfinningar enbart av godo? Framtidens samhälle står inför stora utmaningar och behöver nya uppfinningar, men hur ser de ut och hur skapar man dem? Nobels fredspris blev ett av Alfred Nobels sätt att vara med och bidra till för att förändra världen och framtiden.

Längd: 28:30

## DISKUSSIONSFRÅGOR

Innan ni tittar på programmet:

- Vad vet ni om Alfred Nobel?
- Skriv ner tre uppfinningar ni inte skulle klara er utan.

Efter programmet:

- Vad är Nobelpriset?
- Hur bestämmer man vem som ska få det?
- Är alla nya uppfinningar bra?
- Ge exempel på forskning som har belönats med Nobelpriset. Varför är den forskningen viktig?
- Vad gör en forskare?
- Hur blir man forskare?
- Vad skulle du vilja forska om?

## ORDLISTA:

**FORSKARE** = Forskare är en person som forskar. Att forska är att ta reda på sådant som ingen visste innan. En forskares jobb är att ta fram ny kunskap och hitta svar på frågor inom ett visst ämne. Ofta är forskaren expert inom ett visst ämne och kan väldigt mycket om just det. Forskare kan jobba till exempel på ett universitet, en högskola, ett företag eller på ett museum. För att bli forskare måste man studera på en högskola eller ett universitet under många år.

**FORSKNING** = Man är nyfiken och undersöker saker på ett bestämt sätt. Man forskar för att ta reda på det vi inte vet. De nya kunskaperna man får genom forskning presenteras för andra forskare i en vetenskaplig tidskrift, i en bok eller på möten med andra forskare.

**VETENSKAP & ALLMÄNHET, VA, ÄR EN IDEELL FÖRENING SOM VILL FRÄMJA DIALOG OCH ÖPPENHET MELLAN ALLMÄNHET OCH FORSKARE. LÄS MER PÅ [WWW.V-A.SE](http://WWW.V-A.SE)**



Lärarhandledning från UR Skola hittar du här:

[http://www.ur.se/mb/pdf/handledning-ar/188000-188999/188234-1\\_103296\\_Manniskor\\_for\\_andring.pdf](http://www.ur.se/mb/pdf/handledning-ar/188000-188999/188234-1_103296_Manniskor_for_andring.pdf)

**GRUNDFORSKNING** = Grundforskning är att försöka ta reda på något bara för att vi inte vet hur det fungerar. Det man upptäcker kan komma till användning på sätt som man inte hade tänkt på innan.

**TILLÄMPAD FORSKNING** = Tillämpad forskning är att försöka lösa ett speciellt problem. Problemet kan vara att rädda ett djur eller en växt som är på väg att utrotas, hur våra framtida städer ska se ut eller att hitta en ny medicin mot en sjukdom.

**UR Skola**

**FORSKARFREDAG**  
— En del av europeiska Researchers' Night —

## Hej lärare!

Vad är vetenskap, hur går forskning till och vad gör egentligen en forskare om dagarna? Vi tror att det är viktigt att tidigt skapa en förståelse för hur forskning går till för att utveckla ett kritiskt tänkande. Vi vill också utmana stereotypa bilder av vem som kan vara forskare. Forskare är vanliga människor med ovanligt spännande jobb!

På [www.forskarfredag.se/skola](http://www.forskarfredag.se/skola) har vi tillsammans med Utbildningsradions pedagoger samlat några program från [www.urskola.se](http://www.urskola.se) där vi möter forskare och där kluriga frågor får svar. Tanken är att det ska vara ett verktyg för dig som lärare och inspirera till spännande samtal i klassrummet.

Kanske blir ni inspirerade att besöka ForskarFredag eller att ordna en egen ForskarFredag på er skola den sista fredagen i september.

Hör gärna av er och berätta hur det gick!

Vänliga hälsningar,  
Lena Söderström,  
Nationell samordnare för ForskarFredag  
Vetenskap & Allmänhet  
[forskarfredag@v-a.se](mailto:forskarfredag@v-a.se)

**Forskare är  
vanliga människor  
med ovanligt  
spännande jobb!**

[www.forskarfredag.se/skola](http://www.forskarfredag.se/skola)

Den sista fredagen i september varje år arrangeras vetenskapsfestivalen ForskarFredag på ett 30-tal orter i Sverige.

Över hela landet kan skolklasser och allmänhet träffa forskare och prova på experiment, delta i tävlingar, science cafés, se shower och mycket mer! Vi vill visa hur spännande och vardagsnära forskning kan vara, väcka nyfikenhet på forskning och forskaryrket och inspirera unga till att söka högre utbildning.

ForskarFredag är en del av vetenskapsfestivalen European Researchers' Night som firas den sista fredagen i september i över 280 städer i Europa och i närliggande länder.

Läs mer och hitta din närmaste ForskarFredag-ort på: [www.forskarfredag.se](http://www.forskarfredag.se)

ForskarFredag stöds av:



ForskarFredag finansieras av EU genom Horizon 2020 och Marie Skłodowska-Curie actions, GA No 722934.